

Synopsis: Post och postvägar i Västra Jönköpings län till 1894

Syftet med detta exponat vid Nordia 2017 är att visa posthistoria i Västra Jönköpings län i Sverige uppbyggt på postvägar och post till, från och via området fram till 1894.

Exponatets uppbyggnad

Exponatet utvecklas genom att visa de postvägar som gått från Jönköping söderut (4), de som gått från i riktning öst-väst (2) samt järnvägslinjen Halmstad-Nässjö. Se vidare planen.

Varje kapitel anges överst på varje sida.

Utveckling av exponatet

Detta är en vidareutveckling av mitt exponat som jag för första gången ställde ut 1992 – senast 2008 – och som delvis förändrats under årens lopp – mest drastiskt denna gång. Nu är det åtta ramsidor mot tidigare fem och avgränsningen i tid är nu 1894 i stället för senast 1946.

Jag har gått över till A3 för att få ett mer levande exponat – inte alls så statiskt uppbyggt som tidigare. Jag har tagit med kartor för att lättare ge en överblick av resan utmed de olika postvägarna.

Jag har även med elva vykort och två fotografier för att visa sambandet postvägar/poststationer/gästgiverier och dessutom blir exponatet därmed mer tilltalande.

Totalt finns det 313 objekt i exponatet.

Personliga kunskaper

Kunskaper har jag tillägnat mig genom att gå de flesta kurser som Sveriges Filatelist-Förbund arrangerat de senaste 20 åren, medverkat på posthistoriska föreläsningar i exempelvis Malmö, Tammerfors och London där jag fått ny kunskap. Jag har även rådfrågat och intervjuat en rad kända posthistoriker i landet. Givetvis har jag studerat andras exponat på i stort att alla utställningar i Sverige de senaste 20 åren samt även vid flera nordiska och internationella utställningar i olika länder. Jag har även tillägnat mig kunskaper via svenska riksföreningar som Hembygdsfilatelisterna och SSPD plus vissa studier i Postmuseums samlingar.

Raritet och kvalitet

Alla orter inom området som haft poststationer är kortfattat beskrivna och det finns försändelser eller frimärken från dessa – även de mest ovanliga med öppettider bara några år på 1870-talet.

De drygt 30 mest sällsynta objekten är försedda med en tjockare ram eller en stor röd punkt där ram saknas (främst kronoposten).

Litteratur

Jag har studerat en omfattande del av de artiklar som presenteras i tidningar, böcker som getts ut av förbund, riksföreningar med flera.

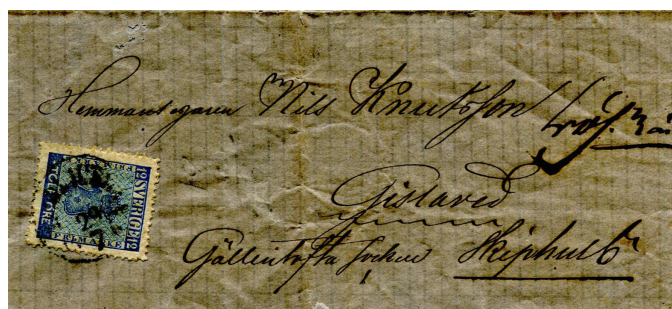
Bland litteraturen märks: Facit Postal, SFF-Filatelisten, Brevportot i Sverige 1786–1830, Gästgiverier och skjutsstationer Jönköpings län 1649–1933, Aktuellt om Posthistoria SSPD, Post i Norr, Posthistoria i Jönköpings kommun, litteratur av Erik Lindgren, samt Postvägar, postkontor och postgårdar i 1750-talets Sverige.

Objekt i varje kapitel som är särskilt betydelsefulla för exponatet

Kapitel A1 (sidan 3). Postpass visar på ett maximt sätt hur breven transporterades.

Kapitel A1 (sidan 8.) Brevet är levererat direkt hem till mottagaren mot särskild avgift.

Kapitel A2 (sidan 21)

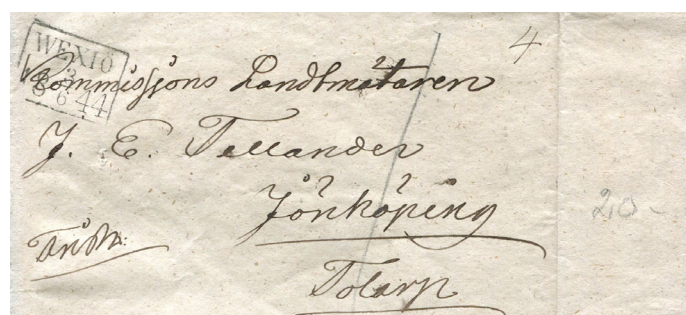
Brevkortet har gått utmed en stor del av postvägen upp till Jönköping.

Kapitel A3 (sidan 28). Brevet har gått utmed mer än en av postvägarna i området.

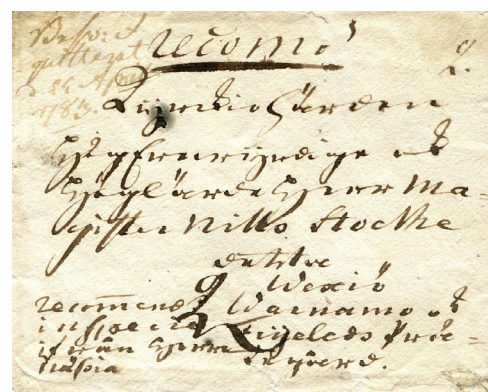
Kapitel A4 (sidan 35). Brevet har gått utmed en hel postlinje.

Kapitel B1 (sidan 44). Brevet har inlett sin transport på en diligenslinje.

Kapitel B2 (sidan 45). Ett tidigt rekommenderat brev från 1772 i andra viktclassen.

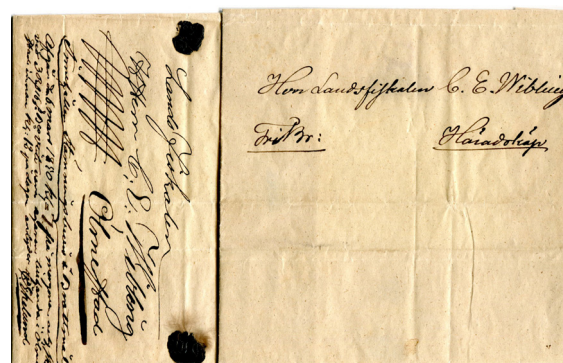

Kapitel C (sidan 47). Brevkortet med 55 U har därmed gått upp från adressorten Åminne upp till Nässjö och sedan hela vägen ned till Halmstad.

Kapitel D (sidan 59)

Brevskrivaren hade först tänkt att skicka med allmänna posten men ändrade sig till kronoposten

Kapitel D (sidan 64)

Här understryks fjädrarnas betydelse för att ett brev skulle skyndsamt fram.

